

ที่ นร ๑๐๑๒/ว ๒๖

สำนักงาน ก.พ.

ถนนพิษณุโลก กทม ๑๐๓๐๐

๒๘ กันยายน ๒๕๕๒

เรื่อง กฎ ก.พ. ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญรับเงินเดือนในอัตราค่าจ้างทดแทน
พ.ศ. ๒๕๕๒

เรียน (เวียนกระทรวง กรม และจังหวัด)

สิ่งที่ส่งมาด้วย กฎ ก.พ. ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญรับเงินเดือนในอัตราค่าจ้าง
ทดแทน พ.ศ. ๒๕๕๒

ด้วย ก.พ. ได้ออกกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญรับเงินเดือน
ในอัตราค่าจ้างทดแทน พ.ศ. ๒๕๕๒ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ กฎ ก.พ. ดังกล่าว
ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๖ ตอนที่ ๖๙ ก วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๒ แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรด ทราบ และถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กรมและจังหวัด
ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายปรีชา วัชรากัย)

เลขาธิการ ก.พ.

สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานบุคคล

โทร. ๐ ๒๕๔๗ ๑๘๕๒, ๐ ๒๕๔๗ ๑๘๕๓

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๑๘๖๘

กฎ ก.พ.

ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญรับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทน

พ.ศ. ๒๕๕๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ (๕) และมาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ก.พ. โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี จึงออกกฎ ก.พ. ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นจะให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดพ้นจากตำแหน่งหน้าที่และขาดจากอัตราเงินเดือนในตำแหน่งเดิมโดยให้รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทนให้ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นเสนอเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๓ พิจารณาอนุมัติกำหนดอัตรากำลังทดแทนได้ภายในเจ็ดวันนับตั้งแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

(๑) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดได้รับอนุญาตให้ลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ ให้กำหนดอัตรากำลังทดแทนได้ไม่เกินกำหนดระยะเวลาที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นได้รับอนุญาตให้ลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินกำหนดระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ

(๒) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดได้รับอนุญาตให้ลาติดตามคู่สมรส ซึ่งไปปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไปปฏิบัติงานในต่างประเทศ ให้กำหนดอัตรากำลังทดแทนได้ไม่เกินกำหนดระยะเวลาที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นได้รับอนุญาตให้ลาติดตามคู่สมรสไปปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไปปฏิบัติงานในต่างประเทศ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินกำหนดระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ

(๓) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดได้รับทุนรัฐบาลให้ไปศึกษาหรือฝึกอบรมในต่างประเทศตามระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยทุนของรัฐบาล ให้กำหนดอัตราค่าจ้างทดแทนได้ไม่เกินกำหนดระยะเวลาที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นได้รับอนุญาตให้ลาไปศึกษาหรือฝึกอบรม แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินกำหนดระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ

(๔) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติงานที่หน่วยงานอื่นในประเทศตามระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการโดยการให้ไปปฏิบัติงานที่หน่วยงานอื่นในประเทศ ให้กำหนดอัตราค่าจ้างทดแทนได้ไม่เกินกำหนดระยะเวลาที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติงานที่หน่วยงานอื่นในประเทศ

(๕) เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีที่ไม่อาจปฏิบัติงานให้สัมฤทธิ์ผลได้ตามเป้าหมายที่กำหนดในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือละเลยเพิกเฉยไม่ให้ความร่วมมือในเรื่องนี้ หรือมีเหตุอันควรสงสัยอย่างยี่งว่ามีพฤติกรรมในการผลิต การค้า การเสพ หรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ให้กำหนดอัตราค่าจ้างทดแทนได้ไม่เกินหกเดือน

ข้อ ๓ กำชับให้พิจารณาอนุมัติกำหนดอัตราค่าจ้างทดแทนตามข้อ ๒ ให้แสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) คำชี้แจงเหตุผลความจำเป็น และกำหนดระยะเวลาที่จะสั่งให้รับเงินเดือนในอัตราค่าจ้างทดแทน

(๒) แผนบริหารตำแหน่งรองรับข้าราชการเมื่อครบกำหนดระยะเวลาการรับเงินเดือนในอัตราค่าจ้างทดแทน

(๓) หน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการที่จะมอบหมายให้ผู้รับเงินเดือนในอัตราค่าจ้างทดแทนต้องปฏิบัติ โดยในกรณีตามข้อ ๒ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ให้กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบได้ตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการ และกรณีตามข้อ ๒ (๕) ให้กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบให้เหมาะสมกับระดับตำแหน่งที่เคยดำรงอยู่เดิม

ข้อ ๔ เมื่อผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ อนุมัติให้กำหนดอัตราค่าจ้างทดแทนสำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดแล้ว ให้ส่วนราชการนำเงินจากหมวดเงินเดือนมากำหนดเป็นเงินเดือนสำหรับอัตราค่าจ้างทดแทนนั้น และให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้น พ้นจากตำแหน่งหน้าที่และขาดจากอัตราเงินเดือนในตำแหน่งเดิม โดยให้ไปรับเงินเดือนในอัตราค่าจ้างทดแทนนั้น

ข้อ ๕ ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ มีอำนาจสั่งขยายเวลาให้ข้าราชการพลเรือนสามัญได้รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทนต่อไปได้ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญได้รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทนตามข้อ ๒ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) กลับมาปฏิบัติงานภายหลังครบกำหนดระยะเวลาแล้ว แต่ส่วนราชการยังไม่มีตำแหน่งประเภทเดียวกันและระดับเดียวกันที่จะแต่งตั้ง ให้ขยายเวลาการให้ได้รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทนต่อไปอีกได้สองครั้ง ครั้งละไม่เกินหกเดือน

(๒) ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญได้รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทนตามข้อ ๒ (๕) ครบกำหนดระยะเวลาแล้ว แต่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุยังเห็นว่ามิเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องให้ได้รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทนต่อไป ให้ขยายเวลาการให้ได้รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทนต่อไปอีกได้ไม่เกินหกเดือน แต่เมื่อรวมเวลาทั้งหมดแล้ว ต้องไม่เกินหนึ่งปี

คำขอขยายเวลาตามข้อนี้ ให้แสดงรายละเอียดตามข้อ ๓ ด้วย

ข้อ ๖ เมื่อหมดความจำเป็นหรือครบกำหนดระยะเวลาการให้รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทนตามข้อ ๒ หรือข้อ ๕ ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นพ้นจากการรับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทน และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามเดิมหรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกัน

ข้อ ๗ การให้พ้นจากตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือน การแต่งตั้ง การเลื่อนเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญที่ถูกสั่งให้รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทนตามกฎหมาย ก.พ. นี้ ให้ดำเนินการเสมือนว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นดำรงตำแหน่งเดิม

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๒

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎ ก.พ. ฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติว่า ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็น ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญพ้นจากตำแหน่งหน้าที่และขาดจากอัตราเงินเดือนในตำแหน่งเดิม โดยให้รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทนโดยมีระยะเวลาตามที่ ก.พ. กำหนดได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. การให้พ้นจากตำแหน่งการให้ได้รับเงินเดือน การแต่งตั้ง การเลื่อนเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ในกรณีที่หมดความจำเป็น หรือครบกำหนดระยะเวลาการให้รับเงินเดือน ในอัตรากำลังทดแทน ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้น พ้นจากการรับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทน และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามเดิมหรือตำแหน่งอื่น ในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกัน จึงจำเป็นต้องออกกฎ ก.พ. นี้

คู่มือ

การกำหนดอัตราค่าจ้างทดแทน

สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานบุคคล
สำนักงาน ก.พ.

วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

คำนำ

คู่มือการกำหนดอัตราค่าจ้างทดแทนนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร
กำลังคนของส่วนราชการได้ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการตามกฎหมาย ก.พ. ว่าด้วยการสั่งให้
ข้าราชการพลเรือนสามัญรับเงินเดือนในอัตราค่าจ้างทดแทน พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งแจ้งให้ส่วนราชการ
ทราบและถือเป็นหลักปฏิบัติแล้ว ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร๑๐๑๒/ว๒๖ ลงวันที่ ๒๘
กันยายน ๒๕๕๒

สำนักงาน ก.พ. หวังว่าคู่มือนี้จะอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของ
ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ตามสมควร

สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานบุคคล

สำนักงาน ก.พ.

ตุลาคม ๒๕๕๒

สารบัญ

	หน้า
ความหมาย	๑
ประโยชน์ของการกำหนดอัตราค่าจ้างทดแทน	๑
วัตถุประสงค์	๑
หลักการ	๑
หลักเกณฑ์	๒
● กรณีที่จะกำหนดอัตราค่าจ้างทดแทน	๒
● ระยะเวลา	๓
● การขยายเวลา	๓
วิธีการ	๓
● การดำเนินการก่อนกำหนดอัตราค่าจ้างทดแทน	๓
● การสั่งให้รับเงินเดือนในอัตราค่าจ้างทดแทน	๔
● การสั่งให้พ้นจากการรับเงินเดือนในอัตราค่าจ้างทดแทน	๔
ภาคผนวก	
● พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๙๐	
● หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร๑๐๑๒/ว๒๖ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๒	
● คำถาม-ตอบ	

คู่มือการกำหนดอัตราค่าจ้างทดแทน

๑. ความหมาย

อัตราค่าจ้างทดแทน คือ อัตราที่ไม่มีเลขที่ตำแหน่ง แต่ข้าราชการสามารถรับเงินเดือนจากหมวดเงินเดือนได้ เมื่อถูกสั่งให้รับเงินเดือนในอัตราค่าจ้างทดแทนนี้

๒. ประโยชน์ของการกำหนดอัตราค่าจ้างทดแทน

๒.๑ การกำหนดอัตราค่าจ้างทดแทนจะช่วยแก้ปัญหากรณีข้าราชการไม่ได้อยู่ปฏิบัติราชการ ทั้งที่ตำแหน่งที่ข้าราชการดังกล่าวบรรจุอยู่มีความสำคัญและจำเป็นต้องมีผู้ปฏิบัติงานอยู่เป็นประจำ

หากส่วนราชการต้องการบรรจุบุคคลอื่นเพื่อมาปฏิบัติงานแทนในตำแหน่งดังกล่าว ก็สามารถใช้อัตราค่าจ้างทดแทนแก้ปัญหานี้ได้

๒.๒ หากส่วนราชการมีข้าราชการที่ไม่สามารถปฏิบัติงานให้สัมฤทธิ์ผลได้ตามเป้าหมายที่กำหนดในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือมีเหตุอันควรสงสัยอย่างยิ่งว่ามีพฤติกรรมในการผลิต การค้า การเสพ หรือการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ส่วนราชการสามารถสั่งให้ข้าราชการในตำแหน่งดังกล่าวมารับเงินเดือนในอัตราค่าจ้างทดแทน และนำตำแหน่งดังกล่าวไปแต่งตั้งบุคคลอื่นได้

๓. วัตถุประสงค์

การกำหนดอัตราค่าจ้างทดแทนมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้แก้ปัญหาทางการบริหารทรัพยากรบุคคล กรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นเร่งด่วนต้องให้ข้าราชการพ้นจากตำแหน่งหน้าที่และขาดจากอัตราเงินเดือนในตำแหน่งเดิม

๔. หลักการ

๔.๑ เมื่อเกิดกรณีตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. ขึ้น ส่วนราชการอาจกำหนดอัตราค่าจ้างทดแทนหรือไม่ก็ได้ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของหัวหน้าส่วนราชการ

๔.๒ อัตราค่าจ้างทดแทนจะกำหนดเมื่อเกิดกรณีตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. แล้วเท่านั้น จะไม่กำหนดไว้ล่วงหน้า

๔.๓ อัตรากำลังทดแทนเป็นการกำหนดให้รับเงินเดือน โดยไม่มีเลขที่ตำแหน่ง สำหรับข้าราชการดังกล่าว

๔.๔ เมื่อหมดความจำเป็นหรือครบกำหนดระยะเวลาของการรับเงินเดือน ในอัตรากำลังทดแทน ต้องแต่งตั้งข้าราชการที่รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทนให้ดำรงตำแหน่งตามเดิม หรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกัน

๕. หลักเกณฑ์

๕.๑ กรณีที่จะกำหนดอัตรากำลังทดแทน

การกำหนดอัตรากำลังทดแทนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ส่วนราชการสามารถกำหนดอัตรากำลังทดแทนเมื่อเกิดกรณีใดกรณีหนึ่งใน ๕ กรณี ดังต่อไปนี้

กรณีที่ ๑: กรณีข้าราชการพลเรือนสามัญได้รับอนุญาตให้ลาไปปฏิบัติงาน ในองค์การระหว่างประเทศตามระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ

กรณีที่ ๒: กรณีข้าราชการพลเรือนสามัญได้รับอนุญาตให้ลาติดตามคู่สมรส ซึ่งไปปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไปปฏิบัติงานในต่างประเทศตามระเบียบว่าด้วยการลาของ ข้าราชการ

กรณีที่ ๓: กรณีข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดได้รับทุนรัฐบาลให้ไปศึกษาหรือ ฝึกอบรมในต่างประเทศ ตามระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยทุนของรัฐบาล และข้าราชการพลเรือน สามัญผู้นั้นได้รับอนุญาตให้ลาไปศึกษาหรือฝึกอบรมตามระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ

กรณีที่ ๔: กรณีข้าราชการพลเรือนสามัญได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติงานที่หน่วยงานอื่น ในประเทศตามระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการ โดยการให้ไป ปฏิบัติงานที่หน่วยงานอื่นในประเทศ

กรณีที่ ๕: กรณีข้าราชการพลเรือนสามัญไม่อาจปฏิบัติงานให้สัมฤทธิ์ผลได้ ตามเป้าหมายที่กำหนดในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือละเลยเพิกเฉย ไม่ให้ความร่วมมือในเรื่องนี้ หรือมีเหตุอันควรสงสัยอย่างยิ่งว่ามีพฤติกรรมในการผลิต การค้า การเสพ หรือการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

๕.๒ ระยะเวลา

๕.๒.๑ กรณีข้าราชการพลเรือนสามัญได้รับอนุญาตให้ลาตามกรณีที่ ๑ ถึง ๓ ให้กำหนดอัตรากำลังทดแทนได้ ไม่เกินกำหนดระยะเวลาที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นได้รับอนุญาตให้ลา ตามระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ

๕.๒.๒ กรณีข้าราชการพลเรือนสามัญได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติงานที่หน่วยงานอื่นในประเทศตามกรณีที่ ๔ ให้กำหนดอัตรากำลังทดแทนได้ ไม่เกินกำหนดระยะเวลาที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้น ได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติงานที่หน่วยงานอื่นในประเทศ

๕.๒.๓ กรณีข้าราชการพลเรือนสามัญไม่อาจปฏิบัติงานให้สัมฤทธิ์ผลได้ตามเป้าหมายที่กำหนดในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามกรณีที่ ๕ ให้กำหนดอัตรากำลังทดแทนได้ไม่เกิน ๖ เดือน

๕.๓ การขยายเวลา

เมื่อได้สั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ได้รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทนแล้ว ถ้าผู้มีอำนาจสั่งบรรจุเห็นว่ายังมีเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นรับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทนต่อไป ก็ให้สั่งขยายเวลาต่อไปอีกได้ดังนี้

๕.๓.๑ กรณีข้าราชการพลเรือนสามัญที่รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทนตามกรณีที่ ๑ ถึง ๔ กลับมาปฏิบัติงานภายหลังครบกำหนดระยะเวลาแล้ว แต่ส่วนราชการยังไม่มีตำแหน่งในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกันที่จะแต่งตั้ง ให้สั่งขยายเวลาต่อไปได้อีกครั้งละไม่เกิน ๖ เดือน โดยเมื่อรวมเวลาทั้งหมดแล้ว ต้องไม่เกิน ๑ ปี

๕.๓.๒ กรณีข้าราชการพลเรือนสามัญที่รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทนตามกรณีที่ ๕ ให้สั่งขยายเวลาต่อไปได้อีกไม่เกิน ๖ เดือน

ทั้งนี้ การขอขยายเวลาให้แสดงรายละเอียดตามข้อ ๖.๑ ด้วย

๖. วิธีการ

๖.๑ การดำเนินการก่อนกำหนดอัตรากำลังทดแทน

ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการที่ประสงค์จะให้รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทน หากประสงค์จะกำหนดอัตรากำลังทดแทน ให้เสนอผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ พิจารณากำหนดอัตรากำลังทดแทน โดยจัดทำรายละเอียดประกอบการขอกำหนดอัตรากำลังทดแทน ดังนี้

(๑) คำชี้แจงเหตุผลความจำเป็น และกำหนดระยะเวลาที่จะสั่งให้รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทน

(๒) แผนบริหารตำแหน่งรองรับข้าราชการเมื่อครบกำหนดระยะเวลาการรับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทน

(๓) หน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการที่จะมอบหมายให้ผู้รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทนกรณีที่ ๕ ซึ่งเหมาะสมกับระดับตำแหน่งที่เคยดำรงอยู่เดิม ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการจะกำหนดให้กรณีที่ ๑ ถึง ๔ ด้วยก็ได้

๖.๒ การสั่งให้พ้นจากการรับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทน

๖.๒.๑ ส่วนราชการนำเงินจากหมวดเงินเดือนของส่วนราชการนั้น มากำหนดเป็นอัตรากำลังทดแทน ทั้งนี้ เงินดังกล่าวจะนำมาจากตำแหน่งว่างหรือตำแหน่งที่มีข้าราชการบรรจุอยู่แต่ยังมีเงินเหลือก็ได้

๖.๒.๒ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ พิจารณากำหนดอัตรากำลังทดแทน และสั่งให้ข้าราชการรายนั้นพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ และขาดจากอัตราเงินเดือนในตำแหน่งเดิม เพื่อมารับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทน

๖.๓ การสั่งให้พ้นจากการรับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทน

ในกรณีที่หมดความจำเป็นหรือครบกำหนดระยะเวลาการให้รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทน ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นพ้นจากการรับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทน และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามเดิมหรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกันกับตำแหน่งที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นดำรงอยู่ก่อนรับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทน

ภาคผนวก

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๗๐ ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็น ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ มีอำนาจสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ และขาดจากอัตราเงินเดือนในตำแหน่งเดิม โดยให้รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทน โดยมีระยะเวลาตามที่ ก.พ. กำหนดได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

การให้พ้นจากตำแหน่ง การให้ได้รับเงินเดือน การแต่งตั้ง การเลื่อนเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่หมดความจำเป็นหรือครบกำหนดระยะเวลาการให้รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทน ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้น พ้นจากการรับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทน และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามเดิม หรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกัน

ที่ นร ๑๐๑๒/ว ๒๖

สำนักงาน ก.พ.

ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐๐

๒๘ กันยายน ๒๕๕๒

เรื่อง กฎ ก.พ. ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญรับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทน
พ.ศ. ๒๕๕๒

เรียน (เวียนกระทรวง กรม และจังหวัด)

สิ่งที่ส่งมาด้วย กฎ ก.พ. ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญรับเงินเดือนในอัตรากำลัง
ทดแทน พ.ศ. ๒๕๕๒

ด้วย ก.พ. ได้ออกกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญรับเงินเดือนใน
อัตรากำลังทดแทน พ.ศ. ๒๕๕๒ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ กฎ ก.พ. ดังกล่าว
ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๖ ตอนที่ ๖๙ ก วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๒ แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กรมและจังหวัด
ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายปรีชา วัชรากัญ)

เลขาธิการ ก.พ.

สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานบุคคล

โทร. ๐ ๒๕๔๗ ๑๘๕๒, ๐ ๒๕๔๗ ๑๘๕๓

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๑๘๖๘

คำถาม – คำตอบ

เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญ
รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทน พ.ศ. ๒๕๕๒

คำถาม การสั่งให้ข้าราชการรับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทน คืออะไร

คำตอบ คือ การสั่งให้ข้าราชการพ้นจากตำแหน่งและอัตราเงินเดือนในเลขที่ตำแหน่ง
ที่ตนครองอยู่ ไปรับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทนซึ่งไม่มีเลขที่ตำแหน่ง
แต่มีเงินเดือนให้

คำถาม อัตรากำลังทดแทน มีประโยชน์อย่างไร

คำตอบ อัตรากำลังทดแทนมีประโยชน์ในกรณีที่ส่วนราชการมีข้าราชการที่ไม่สามารถ
ใช้ประโยชน์ได้และตำแหน่งที่กำลังคนส่วนนี้ครองอยู่เป็นตำแหน่งที่มีความสำคัญ
ซึ่งส่วนราชการจำเป็นต้องมีผู้ดำรงตำแหน่งปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลา และ
ส่วนราชการไม่สามารถแก้ไขปัญหาการบริหารกำลังคนด้วยวิธีอื่นใดได้ เช่น
สั่งให้ข้าราชการย้ายไปดำรงตำแหน่งอื่น เป็นต้น จึงจำเป็นที่ส่วนราชการจะต้อง
สั่งให้ข้าราชการที่ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้นั้น พ้นจากตำแหน่งหน้าที่และ
ขาดจากอัตราเงินเดือน เพื่อให้ส่วนราชการสามารถแต่งตั้งบุคคลอื่นมา
ดำรงตำแหน่งแทนได้

คำถาม อัตรากำลังทดแทน จะกำหนดเมื่อใด

คำตอบ อัตรากำลังทดแทนจะกำหนดเมื่อเกิดกรณีใดกรณีหนึ่งใน ๕ กรณีขึ้นมาแล้วเท่านั้น

อัตรากำลังทดแทนจึงไม่สามารถกำหนดไว้ล่วงหน้าได้ โดย ๕ กรณีที่จะสามารถกำหนดอัตรากำลังทดแทนได้ คือ

กรณีที่ ๑: ข้าราชการพลเรือนสามัญได้รับอนุญาตให้ลาไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ

กรณีที่ ๒: ข้าราชการพลเรือนสามัญได้รับอนุญาตให้ลาติดตามคู่สมรสซึ่งไปปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไปปฏิบัติงานในต่างประเทศ

กรณีที่ ๓: ข้าราชการพลเรือนสามัญได้รับทุนรัฐบาลตามระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยทุนของรัฐบาลให้ไปศึกษาหรือฝึกอบรมในต่างประเทศ

กรณีที่ ๔: ข้าราชการพลเรือนสามัญได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติงานที่หน่วยงานอื่นในประเทศตามระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการ โดยการให้ไปปฏิบัติงานที่หน่วยงานอื่นในประเทศ

กรณีที่ ๕: ข้าราชการพลเรือนสามัญไม่อาจปฏิบัติงานให้สัมฤทธิ์ผลได้ตามเป้าหมายที่กำหนดในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือละเลยเพิกเฉยไม่ให้ความร่วมมือในเรื่องนี้ หรือมีเหตุอันควรสงสัยอย่างยิ่งว่ามีพฤติกรรมในการผลิต การค้า การเสพ หรือการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

คำถาม เมื่อเกิดกรณีใดกรณีหนึ่งใน ๕ กรณี ตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. ส่วนราชการจำเป็นต้องดำเนินการตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับนี้ ทุกกรณีหรือไม่

คำตอบ ไม่จำเป็น เพราะหากส่วนราชการพิจารณาแล้วเห็นว่า ตำแหน่งนั้นสามารถสั่งให้ผู้อื่นมาปฏิบัติหน้าที่แทนได้ หรือส่วนราชการมีตำแหน่งว่างที่สามารถย้ายผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นได้ ก็ไม่จำเป็นต้องดำเนินการตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับนี้

คำถาม ตำแหน่งที่มีผู้ปฏิบัติงานแทนกันได้หรือตำแหน่งที่สามารถแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนได้ ส่วนราชการจำเป็นต้องดำเนินการตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับนี้ หรือไม่

คำตอบ ไม่จำเป็น

คำถาม เมื่อเกิดกรณีใดกรณีหนึ่งใน ๕ กรณี ตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. ขึ้นแล้ว แต่ส่วนราชการสามารถแก้ไขปัญหาการบริหารกำลังคนด้วยวิธีอื่นได้ จำเป็นต้องดำเนินการตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับนี้ หรือไม่

คำตอบ ไม่จำเป็น

คำถาม ใครเป็นผู้พิจารณาอนุมัติกำหนดอัตรากำลังทดแทน

คำตอบ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๖

คำถาม เงินที่จะนำมากำหนดเป็นอัตรากำลังทดแทน จะต้องมาจากตำแหน่งว่างในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกันกับข้าราชการที่จะถูกสั่งให้มารับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทน หรือไม่

คำตอบ ไม่จำเป็น เพราะเงินดังกล่าวสามารถนำมาจากตำแหน่งว่างหรือตำแหน่งที่มีข้าราชการบรรจุอยู่แต่ยังมีเงินเหลือก็ได้

คำถาม ถ้าข้าราชการพลเรือนสามัญได้รับทุนรัฐบาลตามระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยทุนของรัฐบาลให้ไปศึกษาหรือฝึกอบรมในประเทศ จะกำหนดอัตราค่าสังกัดแทนได้หรือไม่

คำตอบ ไม่ได้

คำถาม ถ้ามีข้าราชการพลเรือนสามัญลาไปศึกษาหรือฝึกอบรมในต่างประเทศ ด้วยทุนส่วนตัว จะกำหนดอัตราค่าสังกัดแทนได้หรือไม่

คำตอบ ไม่ได้ เพราะทุนส่วนตัวเป็นความต้องการส่วนบุคคล ซึ่งราชการไม่สามารถกำหนดแนวการศึกษา สาขาวิชาหรือสถาบันการศึกษา ตามที่ทางราชการต้องการได้ จึงไม่มีข้อประกันว่า การศึกษาด้วยทุนส่วนตัวจะเป็นประโยชน์ต่อทางราชการ และการที่ผู้บังคับบัญชาอนุญาตให้ข้าราชการลาศึกษาหรือฝึกอบรม ด้วยทุนส่วนตัวได้นั้น ผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ปฏิบัติงานเพียงพอ โดยไม่ต้องตั้งอัตราเพิ่มและไม่ทำให้เสียราชการ

คำถาม หากมีข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดที่ไม่อาจปฏิบัติงานให้สัมฤทธิ์ผลได้ตามเป้าหมายที่กำหนดในระดับอันเป็นที่พอใจของทางราชการ ส่วนราชการจะสามารถกำหนดอัตราค่าสังกัดแทนได้หรือไม่

คำตอบ ได้ แต่ต้องเป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเท่านั้น คือ หากข้าราชการพลเรือนสามัญไม่อาจปฏิบัติงานให้สัมฤทธิ์ผลได้ตามเป้าหมายที่กำหนดในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือละเลยเพิกเฉยไม่ให้ความร่วมมือในเรื่องนี้ หรือมีเหตุอันควรสงสัยอย่างยิ่งว่ามีพฤติกรรมในการผลิต การค้า การเสพ หรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ก็สามารถกำหนดอัตราค่าสังกัดแทนได้

คำถาม ในกรณีที่ข้าราชการเจ็บป่วยจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนได้ โดยสม่ำเสมอ จะสามารถกำหนดอัตราค่าจ้างทดแทนได้ หรือไม่

คำตอบ กรณีที่ข้าราชการเจ็บป่วยจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนได้ โดยสม่ำเสมอ ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ ๕ กรณี ของการกำหนดอัตราค่าจ้างทดแทน ส่วนราชการจึงไม่สามารถกำหนดอัตราค่าจ้างทดแทนได้

คำถาม จำเป็นต้องกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการที่จะมอบหมาย ให้ผู้รับเงินเดือนในอัตราค่าจ้างทดแทนต้องปฏิบัติ ทุกรายหรือไม่

คำตอบ ไม่ทุกราย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกรณีแต่ละกรณีด้วย กล่าวคือ

ผู้รับเงินเดือนในอัตราค่าจ้างทดแทนกรณีที่ ๑ ถึง ๔ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ จะกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบให้หรือไม่ก็ได้ โดยพิจารณาตามความจำเป็น และประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ

ผู้รับเงินเดือนในอัตราค่าจ้างทดแทนกรณีที่ ๕ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุต้อง กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบให้ด้วย เนื่องจาก ผู้รับเงินเดือนในอัตราค่าจ้าง ทดแทนยังอยู่ปฏิบัติงานในส่วนราชการ และอัตราค่าจ้างทดแทนไม่ใช่ตำแหน่ง จึงไม่มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนั้นในกรณีที่ข้าราชการผู้ใดถูกสั่งให้ รับเงินเดือนในอัตราค่าจ้างทดแทนแล้ว แต่ยังอยู่ปฏิบัติงานในส่วนราชการ จึงต้อง กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะมอบหมายให้ข้าราชการผู้นั้นปฏิบัติด้วย

คำถาม ในระหว่างที่ข้าราชการถูกสั่งให้รับเงินเดือนในอัตราค่าจ้างทดแทนนั้น ข้าราชการ ยังคงมีศักดิ์และสิทธิในการเป็นข้าราชการอยู่ หรือไม่

คำตอบ สิทธิประโยชน์ที่เคยได้ในฐานะข้าราชการยังคงมีอยู่เหมือนเดิมทุกประการ

แต่ไม่รวมถึงสิทธิประโยชน์อื่นใดที่เป็นผลจากการดำรงตำแหน่งเดิม เช่น เงินประจำตำแหน่ง รถประจำตำแหน่ง เป็นต้น

คำถาม ข้าราชการถูกสั่งให้รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทนเงินเดือนได้หรือไม่

คำตอบ ได้ในกรณีที่ข้าราชการผู้นั้นยังต้องปฏิบัติหน้าที่และต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการอยู่ เช่น ข้าราชการถูกสั่งให้รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทน กรณีไม่อาจปฏิบัติงานให้สัมฤทธิ์ผลได้ตามเป้าหมายที่กำหนดในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดฯ ข้าราชการยังต้องปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย การเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการดังกล่าว จึงให้ดำเนินการเสมือนว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นดำรงตำแหน่งเดิม

คำถาม ข้าราชการเกษียณ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม และระยะเวลาการสั่งให้รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทนของข้าราชการสิ้นสุด ณ วันที่ ๓๐ กันยายน จะต้องแต่งตั้งให้ข้าราชการซึ่งถูกสั่งให้รับเงินเดือนในอัตรากำลังทดแทน มาดำรงตำแหน่งตามเดิมหรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกันกับตำแหน่งที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นดำรงอยู่ ใชหรือไม่

คำตอบ ใช่ เพราะข้าราชการต้องมีเลขที่ตำแหน่งเมื่อเกษียณ
